



Aan

Minister VWS

Deadline: 7 april 2026

nota

1/4/26

TER BESLISSING

Antwoorden Kamervragen stoppen met roken zwangeren

Datum
24 maart 2026

Kenmerk
4339029-1093769-VGP

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

Het lid Wendel (VVD) heeft vragen gesteld naar aanleiding van het bericht dat Nederland de Britse methode test om zwangere vrouwen te laten stoppen met roken. Met de brief geeft u antwoord op deze vragen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het verzenden van de beantwoording op de Kamervragen.

3. Kernpunten

De vragen zijn gesteld naar aanleiding van een artikel in AD over een pilot van Erasmus MC en Trimbos-instituut, waarin op succesvolle wijze zwangere vrouwen worden ondersteund bij stoppen met roken met cadeaubonnen. In het artikel in AD staat ook dat in 2023 de Britse gezondheidsdienst NHS de methode landelijk heeft ingevoerd, sindsdien is het percentage rokende zwangeren daar flink gedaald. De Nederlandse pilot bevestigt dat de kans om succesvol gestopt te blijven met coaching en cadeaubonnen twee tot drie keer zo hoog is als met alleen coaching. De methode is in Engeland reeds effectief en zelfs kostenbesparend gebleken, in de Nederlandse pilot wordt dat ook gevonden. De effectiviteit van prikkels in aanvulling op coaching blijkt ook uit eerder Nederlands onderzoek (van onder andere RIVM).

In de beantwoording geeft u aan dat stoppen met roken in de allereerste plaats de verantwoordelijkheid is van mensen zelf. Daar valt ook onder; het zoeken en accepteren van hulp als dat nodig is. Het lukt gelukkig ongeveer de helft van de vrouwen die roken om te stoppen op het moment dat zij zwanger raken. Helaas blijft 6% van de vrouwen roken tijdens de zwangerschap.

In Engeland is de effectiviteit en kostenbesparing van cadeaubonnen al wetenschappelijk aangetoond. Cadeaubonnen zijn daar inmiddels onderdeel van de standaardzorg voor zwangere vrouwen die willen stoppen met roken. Dit kan de kans op een gezond leven voor meerdere generaties verbeteren. Het gaat altijd om een toevoeging op de bestaande coachingprogramma's die de kans om succesvol te stoppen twee tot drie keer groter maakt. De beloning is opgedeeld in verschillende kleinere cadeaubonnen die alleen worden gegeven als de zwangere vrouw meetbaar niet heeft gerookt. Als zij na de bevalling, drie maanden later, nog rookvrij is gebleven volgt pas de laatste beloning.

Datum

24 maart 2026

Kenmerk

4339029-1093769-VGP

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er is breed draagvlak voor het ondersteunen van zwangere vrouwen bij het stoppen met roken. Dit is al sinds het Nationaal Preventieakkoord uit 2018 en in de Samenhangende Preventiestrategie uit 2025 expliciet kabinetsbeleid. De bijdrage die deze methode om te werken met cadeaubonnen als aanvulling op coaching daarin kan leveren is niet eerder onderdeel geweest van discussie. Deze methode past in het advies van de Technische Werkgroep Kosten en Baten van Preventie. Het advies gaat over hoe beleidsmakers de kosten en baten van preventie mee kunnen nemen in beslissingen over preventie. Kernboodschap is dat gezondheidswinst verkregen door preventie gelijk gewaardeerd moet zijn aan gezondheidswinst verkregen door genezing.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het antwoord past in de lijn van eerdere communicatie waarin het kabinet met een open blik kijkt naar kansrijke methoden om meer (ongeboren) kinderen gezond te kunnen laten opgroeien.

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

N.v.t.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Voor de beantwoording is extra informatie ingewonnen bij de onderzoekers die in het krantenartikel worden genoemd.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.